

Planter

Registreringsnet uge 37: 3. registrering af rapsjordlopper og 1. registrering af bladlus i vintersæd

Bekæmpelse af rapsjordloppelarver kan vente lidt endnu, men kan godt foretages nu i de længst udviklede marker, hvis det ønskes. Angreb af kålbladhvæpse i nogle marker. Der er bedømt bladlusangreb i de første vintersædsmarker.

Analyse | 14. september 2021

3. registrering af rapsjordlopper

Forekomsten af rapsjordlopper følges igen i år på ca. 75 lokaliteter via gule fangbakker. Formålet er at vurdere behovet for bekæmpelse rettet mod larver.

Det varme vejr fremmer rapsjordlopper, og der er i år meldt om ret kraftige bladgnav i flere marker.

Der er på flere lokaliteter sket en stigning i forekomsten af rapsjordlopper i fangbakkerne i forhold til ugen før. Evt. bekæmpelse rettet mod larver er ret fleksibelt og anbefales tidligst, når alle planter har mindst 4-5 løvblade. Rapsen er i vækststadiet 11-18 (1 til 8 løvblade). Bekæmpelse rettet mod larver kan derfor så småt begynde i de længst udviklede marker, såfremt det ønskes, og der er behov for andre behandlinger. Bekæmpelse kan foretages til omkring medio oktober. I milde efterår er dog også set væsentlig effekt langt inde i november, men bekæmpelse i november tilstræbes ikke. Til bekæmpelse anbefales 0,2 kg Lamdex eller 0,1 kg Kaiso Sorbie.

Den vejledende bekæmpelsestærskel er en samlet fangst af 25 rapsjordlopper pr. fangbakke i de runde fangbakker (radius 11 cm) indenfor tre uger i hovedflyvningsperioden, forudsat at æglægningen er begyndt. Æglægningen begynder cirka 10 dage efter indflyvning til marken, og især i varme efterår lægges der mange æg.

En god måde at se rapsjordlopperne på er ved at gå med en lygte i marken efter solnedgang. Rapsjordlopperne er her meget aktive og mere aktive end om dagen, fordi de i starten af efteråret er ret lysfølsomme.

Bekæmpelse rettet mod bladgnav

Fangbakkerne kan ikke bruges til at vurdere behovet for bekæmpelse rettet mod de voksne billers bladgnav i de tidligste vækststadier. Bekæmpelse rettet mod bladgnav skal man selv se sig til. De nuværende bejdsemidler har ingen eller kun svag effekt mod bladgnav, hvorfor det er vigtigt at følge angrebene i fremspiringsfasen og frem til at ca. 4 løvblade er udviklet.

Tærsklen vurderes på baggrund af tyske og svenske angivelser frem til at ca. 4 løvblade er udviklet at være 10 procent bortgnavet bladareal dog kun 5 procent bortgnavet bladareal ved angreb i kimbladstadiet eller hvis rapsen er hæmmet i væksten.

De fleste marker er nu så langt fremme i udviklingen, at de ikke er følsomme for bladgnav.

Meldinger om kålbladhvæpse

Der er modtaget enkelte meldinger om angreb af kålbladhvæpse, der ved kraftige angreb kan afribbe bladene næsten totalt. Se den sorte larve på foto 1. Angreb optræder som randangreb fra nabomarker med raps eller i store dele af marken. Randbehandling eller behandling af hele marken kan derfor være aktuell.

Ingen midler har en specifik godkendelse mod kålbladhvæpse, men 0,2 kg Lamdex eller 0,1 kg Kaiso Sorbie kan anvendes, hvis der samtidig er angreb af rapsjordlopper.

Foto 1. Kålbladhvæpselarve i raps fotograferet 14. september 2021 af Frederik Slorup, Grevinge, VKST.

1. registrering af bladlus i vinterbyg og hvede

Forekomsten af bladlus følges igen i dette efterår i registreringsnettet i 32 vinterhvedemarker og 23 vinterbygmarker frem til og med 1.-2. november. Der bedømmes i tidligt såede marker (sået før 15. september) og i milde områder, hvor risikoen for angreb af bladlus og dermed havrerødsot er størst.

De første registreringer er foretaget i de marker, som er fremspiret. I hvede er der fundet bladlus på 1 af 8 lokaliteter (0,1 procent angrebne planter). I vinterbyg er fundet bladlus på 2 af 6 lokaliteter nemlig 1 hhv. 3 procent angrebne planter (sået 26/8 hhv. 28/8). Efterhånden som flere marker fremspirer, kommer der flere data.

Markerne undersøges bedst ved at man lægger sig ned og kigger på bladene i modlys. Hvis der er en eller flere "mørke pletter" på bladene, kan en nærmere undersøgelse afgøre, om det er bladlus eller ej. Bladlusene kan også sidde på stænglerne lige i jordoverfladen.

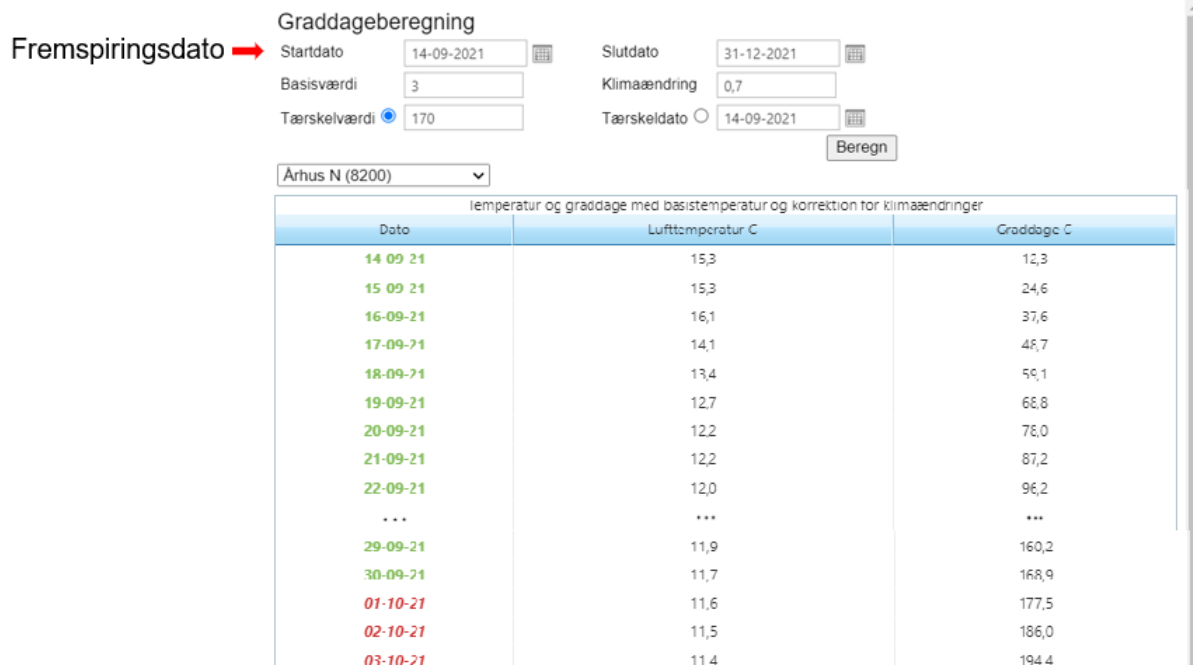
Der findes ingen bekæmpelsestærskel for bladlus om efteråret i vintersæd, fordi et varierende antal bladlus indeholder smitte af havrerødsot, og fordi det er ukendt, hvornår nattefrost reducerer antallet af bladlus. Finder man dog bladlus på 2-3 procent af planterne, anbefales en bekæmpelse, såfremt marken er sået før ca. 20.-25. september. Jo tidligere såning jo større risiko for angreb.

Evt. bekæmpelse kan være aktuell fra 3-4 bladstadiet. Kun ved kraftige angreb kan bekæmpelse være aktuell tidligere.

Som bekendt har Syngenta udviklet appen "BYDV Assist" med den engelske graddageberegner til at beregne det optimale tidspunkt for evt. bladlusbekæmpelse om efteråret. Modellen kan også findes på Landbrugsinfo ved at søge på ordet "Graddageberegner", se nedenfor.

Det er meget vigtigt at være opmærksom på, at tærskelværdien på 170 graddage nås i langt de fleste marker i de fleste år. Dette betyder selvfølgelig ikke, at langt de fleste marker skal sprøjtes mod bladlus hvert efterår. Tærskelværdien skal derfor sammenholdes med, om der findes bladlus i marken, og om der er udviklet et vist antal blade i vintersæden, så virkningstiden ikke bliver meget kort.

Figur 1. Graddageberegneren på Landbrugsinfo. Startdatoen er fremspiringsdatoen. I eksemplet skulle 1. oktober være et godt sprøjtetidspunkt, forudsat at der findes bladlus

Foto 2. Bladlus i registreringsnettet i vinterbyg sået 28/8, hvor der var ca. 3 procent angrebne planter. Fotograferet 14. september 2021 af Martin Clausen, Østdansk Landboforening.

Foto 3. Mange bladlus på spildplante af vårbyg fotografert 7. september 2021 af Carsten Kløcher, Djursland Landboforening.

[Se registreringer i Registreringsnettet](#)

Se alle ugekommentarer til udviklingen af skadevoldere

Emneord

Raps

Registreringsnet/varsling

Skadedyr

+3

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

gcn@seges.dk

+45 8740 5439

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Agro Food Park 15
8200 Aarhus N

Fax. 87 40 50 10
Email info@seges.dk

